
Leger har krav på et forsvarlig arbeidsmiljø

AKTUELT I FORENINGEN

ANNE-KARIN RIME

anne-karin.rime@legeforeningen.no

President

Denne sommeren har vært preget av flere sterke historier fra leger på sosiale medier. Under emneknaggen #legermåleve forteller legene om en uhåndterlig arbeidsbelastning.

Historiene gjør inntrykk. Legeforeningen har gjennom flere år sagt tydelig ifra om alvoret i situasjonen. Dette er ikke noe som har oppstått nå, men er en utvikling som har pågått over tid. Den offentlige helsetjenesten lider under langvarig underfinansiering. Demografisk utvikling, nye pasientrettigheter, befolkningens forventninger og kostnadsutviklingen har ikke vært fulgt opp med økte økonomiske rammer.

Alle har krav på et fullt forsvarlig arbeidsmiljø – også leger. Og det er arbeidsgiver som skal sikre dette. Legeforeningen jobber hver dag med de virkemidlene vi har til rådighet for å bedre legenes rettigheter og arbeidsvilkår. Vi forhandler tariffavtaler som gir legene rettigheter og arbeidsgiver tydelige forpliktelser til forsvarlige arbeidstidsordninger. Vi har gått til streik og vært i Rikslønnsnemda for å stoppe en helt ubegrenset arbeidsforpliktelse på legevakt – og for å sikre legenes kollektive vern om forsvarlige arbeidstidsordninger på sykehus.

Men altfor ofte er det langt mellom liv og lære i helsetjenesten. Det vi avtaler blir ikke fulgt opp – og noen steder også motarbeidet. Ledere i sykehus står daglig i et dilemma hvor pasientbehandlingen må sikres, men bemanning og ressurser ikke strekker til. Løsningen kan da bli rovdrift på ansatte. Våre dyktige tillitsvalgte jobber utrettelig med å hindre dette og bidrar til å finne andre løsninger.

Å være lege henger ofte sammen med et sterkt faglig engasjement, men også en stor ansvars- og pliktfølelse. I en presset arbeidssituasjon vil ansvaret for den medisinske behandlingen og lojaliteten til pasientene kunne føre til at leger strekker seg så langt at arbeidet oppleves som u håndterlig. Når man da i tillegg skal være forelder, kjæreste og ta vare på seg selv, er det ikke rart at det kan bli for mye.

Derfor er det viktig at disse historiene kommer frem. Denne utviklingen må snus, dersom vi skal ha et bærekraftig offentlig helsevesen i fremtiden. Leger må få brukt tiden sin på pasientene. Tiden legen har til direkte pasientrettet arbeid har gått ned med hele åtte timer i uken i sykehus siden 2004. Vi trenger målrettede investeringer i helsetjenestens infrastruktur – og langt bedre utnyttelse av kjernekompetansen til helsepersonell.

Tidstyvene må bort, være seg dårlige IT-systemer eller unødig byråkrati og rapportering.

Vi må opprette både flere studieplasser på medisin og utdanne flere egne legespesialister.

Vi må bygge store nok sykehus, og stedlig ledelse med reell beslutningsmyndighet må innføres på alle sykehus.

Legeyrket er fantastisk. Det gir mening å kunne bety så mye for folks liv. Men historiene vi har fått høre i sommer må få varsellampene til å blinke. De er uttrykk for en økende uro og reelle problemer i helsetjenesten. Legeforeningen skal fortsette å være tydelig i møte med beslutningstakerne. For pasientene skal møte trygge, kompetente og uthvilte leger.

Publisert: 4. september 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.12.11

